

Johis

Responsa venerabilis magni personae doctoris sacre theolo-
 gie famosissimi et quondam cancellarii pisen ad questiones
 in oratione quaedam sibi familiariter motas. Quarum prima est:
Queritur an male loqui de alijs in corpore absentia sit
 semper peccatum. **R**espondeo quod sic. Quia nullus vult quod hoc sit de
 se aut sibi factum. Idcirco facere debet alijs aut contra alios
 quia tunc per illa qualem dicitur et hanc in regulam
 Quod tibi non vis fieri alteri ne feceris. Sed in oppositum
 quia Quia si sic tunc fere totum mundum est in periculo
 damnationis patitur enim multi religiosorum. Nam quia in hoc
 quod dicitur declinat facillime ad loquendum de absentibus et
 vana tamen alio de eorum bonis sicut per dolor de ipsorum malis.
Non minus tamen aliqui loquuntur de malis vana pollicia regere
 cum et aliorum periculum ut aut in terrore non mala prosequi
 tamen sciendum quod quod cum malis libere accipit vel intus in vel
 laudem et patitur quod suis invidiam et specialiter quod cum
 stantia finis. Inquirendum est igitur ad que sunt dicitur malum de
 absentibus et occurrunt pro finibus quales. Quibus enim hoc sit
 ad instructionem peccandi et id audiendum ut caueat pro salute
 malum. Quibus sit ad peccandi cautelam non sicut pro igno-
 decipiantur per mala societate quos presumunt bonos. Quibus
 eadem sit ad utilitatem absentium ut sicut pro peccatis referat eis
 pro ipsorum correctione et emendatione. Quibus sit pro quadam pas-
 sione amabili ut sicut pro peccatis et audientibus referat ad orationem
 proceret in statu pro aliorum peccatis et eorum quibus. Quibus pro
 sit pro placuit pro parte assueta loquacitate et quadam libidine
 loquendi de alijs. Quibus autem sit pro odio vel invidia et pro di-
 munitate fame aliene et pro animi indignatione. **S**unt quod hoc
 prima conclusio. In his quatuor modis potest esse non solum licitum
 cum primo et invidiam referre mala absentium dum non tamen
 non intendatur principaliter aliquid finis. Quia aliquibus pro notato-
 quatuor finibus et si iniqua aliam tamen tamen fermetata et sibi
 ipsi merentibus. Atque id bene pro invidia ne sit falsa que dicitur
 a malo ultra quam in se sunt pro referentem ampliatam aut
 forsitan finistre interpretata. At etiam quod non plus noceat talis
 locutio absentibus et eorum fame quam pro peccatis et eorum
 difficultati. Quibus pro pro bono quod sequendo non est magnum malum
 committendum. **S**ub iniquam eadem conclusio. Quibus tamen male loqui
 de absentibus ad pro peccatis loquacitati et libidine
 loquendi de alijs qui est quatuor modis per finibus in peccatis
 eadem si pro sola deductione temporis et quasi pro placuit fiat ut sit
 tempus sine tedio transierit vivo aut invidiam pro causat a peccatis et
 sepius transierit in mortale peccatum. Tale enim verbum et non potest

q. 1. p. 1.

q. 2. a.